

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Ondřeje Sekvarda a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **BABY DIREKT s. r. o.**, se sídlem Masarykova 118, Modřice, zastoupený Mgr. Ing. Milanem Sochořem, advokátem se sídlem Divadelní 6, Brno, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2017, č. j. ČOI 164722/16/O100/3000/16/17/HI/Št, sp. zn. ČOI 118280/15/3000, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2019, č. j. 62 A 70/2017 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozsudkem Krajského soudu v Brně označeným v záhlaví byla zamítnuta žaloba žalobce proti rozhodnutí žalovaného, jímž bylo změněno rozhodnutí České obchodní inspekce, Inspektorátu Jihomoravského a Zlínského, z 22. 11. 2016, č. j. ČOI 113253/16/3000/R/Mach/II (dále jen „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“), tak, že žalobce naplnil skutkovou podstatu § 8 odst. 1 písm. a) a § 5 odst. 3 zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o obecné bezpečnosti výrobků“), tím, že jako dovozce uvedl na trh výrobek – dětskou cestovní postýlku zn. ZOPA, model LUNA, Red, který nesplňuje obecné

požadavky na bezpečnost výrobků dle zákona o obecné bezpečnosti výrobků v návaznosti na EN 716-1/2:2008 + A1:2013, čl. 4.4.5., neboť dle Test Reportu No L/0052191-1 a L/0052191-2 z 3. 6. 2015 vydaného španělskou zkušební laboratoří AIJU Technological Institute for Children's products & Leisure „4.4.5 *Nevyhovuje: Když je zkoušena dle EN 716-2:2008 (+A1:2013) v souladu s čl. 5.10 – Náhodná místa, smyčka zkušebního řetězu se, při zatížení hmotností kulovitého závaží, zachytí ve všech rozích lůžka.*“ Dále byly na výrobku provedeny doplňkové zkoušky dle EN 1930:2011 – Výrobky pro péči o dítě – Bezpečnostní zábrany – Bezpečnostní požadavky a metody zkoušení, čl. 6.11.2.3., při doplňkové zkoušce účinnosti připevňovacích a uzamykacích zařízení došlo ke zlomení zamykacího zařízení na jedné z dlouhých stran postýlky. Za uvedený správní delikt mu byla uložena pokuta ve výši 20 000 Kč.

II. Rozhodnutí krajského soudu

[2] Krajský soud napadeným rozsudkem žalobu zamítl, neboť žalovaný námitky žalobce týkající se vypovídací hodnoty videozáznamu, který měl dokládat provedení zkoušek dle příslušné technické normy, posoudil. Reflektoval též žalobcem předložené prohlášení výrobce a testovací protokoly z Velké Británie. Aplikována byla správná technická norma EN 716-1:2008 (+A1:2013), což plyne z výroku i odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. Za uvedení na trh soud považoval první dodání konkrétního kusu výrobku, nikoli jeho typu. K uvedení výrobku na trh došlo v roce 2014 bez ohledu na již dřívější uvedení typu tohoto výrobku na trh, proto nemohlo dojít k zániku odpovědnosti za správní delikt. K výši pokuty soud uvedl, že byly hodnoceny všechny okolnosti případu a výše pokuty byla odůvodněna srozumitelně. Zmínka o normě EN 1930:2011 má význam pouze doplňkový, nemající vliv na posouzení jednání žalobce ani výši pokuty.

III. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] V kasační stížnosti proti shora specifikovanému rozsudku žalobce (dále jen „stěžovatel“) uvedl, že soud dospěl k nesprávnému skutkovému zjištění, jež nemá oporu ve spisu (§ 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), neboť kontrolovaný výrobek byl totožný s dříve testovaným, což bylo patrné z videozáznamu ve spojení s dodacím listem a fakturou. Sdělil, že výrobek stejného typu byl testován ve Velké Británii dle správné normy a metody, pouze došlo k písařské chybě v rámci písemného vyhotovení záznamu testu odkazujícího na metodu dle čl. 5.9. místo čl. 5.10. Soud z předložených důkazů vyvodil nesprávný závěr, že není jasné, jaký typ dětské postýlky byl britskou laboratoří dříve testován a nevzal v úvahu prohlášení výrobce, kterým měly být pochybnosti žalovaného odstraněny. Stěžovatel doložil další výsledky testů z let 2015 a 2018.

[4] Ve vztahu k uložené pokutě stěžovatel namítl nesrozumitelnost úvah správních orgánů, neboť ve výrokové části je i zavádějící informace o doplňkové zkoušce, kterou soud nesprávně vyhodnotil jako skutečnost, jež nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

pokračování

[5] Nesprávné posouzení právní otázky ústící do nezákonnosti [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] stěžovatel spatřoval ve výkladu pojmu „uvedení na trh“ podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o obecné bezpečnosti výrobků. Jedná se o uvedení typu a druhu výrobku na trh, nikoli jednotlivého kusu. Jím předložené test reporty prokázaly dodržení podmínek pro uvedení na EU trh již v roce 2009, pro Českou republiku tedy nebylo třeba nic dalšího prokazovat. Za potenciální správní delikt odpovídá stěžovatel pouze pro účely porušení podmínek při prvním shora naznačeném uvedení typu výrobku na trh, nikoli při každém dodání jednotlivého kusu následně poté. Tomu nasvědčuje i terminologie užitá v Nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č. 765/2008 (dále jen „nařízení“), i směrnice týčůž orgánů 95/2001 (dále jen „směrnice“). V mezidobí tedy došlo k zániku odpovědnosti za správní delikt podle § 8 odst. 3 zákona o obecné bezpečnosti výrobků.

[6] Žalovaný kasační stížnost nepovažuje za důvodnou. On i soud se vypořádali s námitkou stran dokazování videozáznamem, jenž ani ve spojení s vyjádřením výrobce nejsou s to zpochybnit výsledek testu laboratoří AIJU. Rovněž pojem „uvedení výrobku na trh“ byl interpretován řádně a v souladu s právem EU. Jiné chápání pojmu by vedlo k nedostatečné ochraně před nebezpečnými výrobky. Je též zjevné, že výsledky doplňkové zkoušky nevedly k rozhodnutí o výši pokuty či o správním deliktu samotném.

[7] Stěžovatel v replice k vyjádření sdělil, že názor žalovaného je nesprávný a mohl by vést k likvidačním pokutám za vadu každého jednotlivého výrobku uvedeného na trh.

IV. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou vadu neshledal.

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nezákonnosti v podobě nesprávného posouzení právní otázky soudem, jež byla klíčová i ve vztahu k dalším vzneseným námitkám [IV./A; § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], a v návaznosti na ni poté vadami řízení během dokazování a tvrzenou nesrozumitelností úvah správního orgánu o uložené pokutě [IV./B; § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

IV./A

[11] Namítal-li stěžovatel nesprávné posouzení právní otázky, pokud jde o výklad pojmu „uvedení výrobku na trh“, tato námitka není důvodná.

[12] Klíčové pro účely posouzení jednání stěžovatele je definování uvedeného pojmu. K tomu dochází v § 2 písm. b) zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na

výrobky a o změně a doplnění některých zákonů (dále jen „zákon o technických požadavcích“, zvýraznění v citaci doplněno), dle něhož se uvedením výrobku na trh rozumí „první dodání výrobku na trh v rámci obchodní činnosti, kterým se rozumí předání nebo nabídnutí k předání výrobku nebo převod vlastnického práva k výrobku za účelem distribuce, používání nebo spotřeby na trhu Evropské unie, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. Za uvedené na trh se považují i výrobky vyrobené nebo dovezené pro provozní potřeby při vlastním podnikání výrobců nebo dovozců a výrobky poskytnuté k opakovanému použití, je-li u nich před opakovaným použitím posuzována shoda s právními předpisy, pokud to stanoví nařízení vlády. Je-li to nezbytné, vláda nařízením blíže vymezí pojem uvedení na trh pro výrobky, na které se tento technický předpis vztahuje“.

[13] Pro účely projednávané věci poukazuje soud na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu z 29. 8. 2007, č. j. 1 As 20/2007 - 57 (publ. pod č. 1394/2007 Sb. NSS), nebo rozsudku z 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98 (publikován jako ostatní rozhodnutí Nejvyššího správního soudu na www.nssoud.cz), dle nichž „uvedením výrobku na trh se i nadále považuje především okamžik, kdy došlo k prvnímu přechodu výrobku z fáze výroby nebo dovozu do fáze distribuce.“ O takový případ se jedná i nyní. Stěžovatel netvrdil, že by byl výrobcem výrobku, byl pouze jeho dovozcem, a to od výrobce z Číny, přičemž tento výrobek dovážel v rámci svojí podnikatelské činnosti a dále jej distribuoval do prodejní sítě. To bylo patrné z faktury pro společnost Internet Mall, a. s. Nebylo tedy sporu o tom, že stěžovatel jako dovozce uvedl výrobek na trh tím, že jej předal k distribuci. Ze spisu se nepodává žádný důkaz o dřívějším uvedení výrobku na trh před datem 8. 8. 2014. Nelze souhlasit ani s tvrzením, že se musí jednat o typ výrobku nikoli o jednotlivý kus. Dle odborné literatury se uvedená povinnost – uvádět na trh bezpečné výrobky – vztahuje na každý jednotlivý výrobek, nikoli typ výrobku, bez ohledu na to, zda je vyroben jako samostatná jednotka nebo součást série (Klabusayová, N. Zákon o obecné bezpečnosti výrobků. Zákon o technických požadavcích na výrobky. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2016, s. 57). Smyslem právní úpravy je zajistit vysokou míru ochrany spotřebitele, v tomto případě dětí, před výrobky nesplňujícími bezpečnostní kritéria. To znamená, že tato kritéria musí splňovat každý konkrétní výrobek, nikoli pouze jeho typ. Pokud by měla být akceptována interpretace stěžovatele, pak by uvedení na trh (nikoli ovšem k distribuci) výrobku nesplňujícího bezpečnostní kritéria, byla-li by tato skutečnost zjištěna po uplynutí prekluzivní lhůty, zcela znemožňovala preventivní postih závažného chování veřejnoprávní cestou a byla by umožněna pouze sankce cestou soukromého práva postihující však již následně nastalou újmu (dříve podle zákona č. 59/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku, nyní podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Takový závěr je však absurdní.

[14] Argumentaci stěžovatele dvěma posledními větami § 2 písm. b) a § 12 odst. 3 zákona o technických požadavcích nelze považovat za přílehu, neboť na projednávanou věc vůbec nedopadají. Stěžovatel jako dovozce a tedy subjekt, u něhož došlo k prvnímu přechodu výrobku do fáze distribuce, uváděl na trh nebezpečný výrobek. Není relevantní námitka týkající se doby pro zánik trestnosti správního deliktu podle § 8 odst. 3 zákona o obecné bezpečnosti výrobků, ve znění účinném do 30. 6. 2017, neboť všechny stanovené lhůty byly dodrženy. Ze spisového materiálu je patrné, že k uvedení výrobku na trh – prvnímu přechodu z fáze výroby do fáze distribuce – došlo 8. 8. 2014 (nikoli v roce 2009), k zahájení řízení o správním deliktu 14. 3. 2016, tedy v rámci lhůty jednoho roku od

pokračování

zjištění porušení povinnosti správním orgánem k datu výsledků testování – 3. 6. 2015, a pokuta byla pravomocně uložena rozhodnutím žalovaného k 21. 2. 2017, v rámci lhůty podle § 8 odst. 3 zákona o obecné bezpečnosti výrobků – 3 roky od porušení povinnosti. Krajský soud v napadeném rozhodnutí rovněž přihlédl k ustanovení § 112 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, když správně zohlednil, že na do té doby (do 30. 6. 2017) projednávané přestupky se uplatní běh do doby účinnosti citovaného zákona stanovených lhůt pro projednání přestupků či zánik odpovědnosti.

[15] Poskytl-li stěžovatel na podporu svého názoru o výkladu pojmu „uvedení výrobku na trh“ odkazy na příslušné právní předpisy, uvádí soud, že výklad poskytnutý stěžovatelem není nijak v rozporu se závěry přijatými tímto i napadeným rozhodnutím. Pokud čl. 2 odst. 2 nařízení hovoří o uvedení na trh jako o „*prvním dodání výrobku na trh Společenství*“ a dále o dodání na trh jako o „*dodání výrobku k distribuci, spotřebě nebo použití na trhu Společenství v rámci obchodní činnosti, ať už za úplaty nebo bezplatně*“, lze z něj dospět ke stejnému závěru jako v projednávané věci. Půjde o první faktické dodání výrobku na trh - tedy v intencích citovaných rozhodnutí zdejšího soudu - z fáze výroby či dovozu do distribuce. Nyní soudem přijaté závěry nejsou v rozporu ani s ustanoveními čl. 8 směrnice, dle něhož je na místě zvolit konkrétní postup pro případ, že výrobek ještě na trh uveden nebyl, případně již byl uveden na trh výrobek nebezpečný. Směrnice pouze umožňuje státům, aby pro ten či onen případ stanovily postup, jenž má naplnit hlavní cíl směrnice – zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele (odstavec 4 preambule). Podle odstavce 8 preambule téže směrnice se pak má bezpečnost výrobků „*posuzovat s ohledem na všechna příslušná hlediska, zejména na kategorie spotřebitelů, kteří mohou být obzvláště citliví na rizika představovaná danými výrobky, zejména děti a starší osoby.*“ (zvýraznění doplněno). Stran zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, je na místě poukázat na to, že zákon sám uvádí v návěti § 2, že tam uvedené pojmy jsou definovány pro účely stanoveného zákona, tedy jedná se o autonomní definici pojmů, nevylučující, že v rámci jiného právního předpisu, tím spíše pak v rámci předpisu Evropského společenství, může být podána i jiná definice, jakkoli by bylo vhodné, aby jeden a týž výraz měl vždy i stejný význam.

IV./B

[16] Pokud jde o námitku týkající se nesprávného postupu správních orgánů a v návaznosti na ně i krajského soudu v procesu dokazování, měla-li být prokázána totožnost stěžovatelem dodávaného výrobku s výrobkem testovaným dříve ve Velké Británii, dospěl soud k závěru, že námitka není důvodná. Je tomu tak zejména s ohledem na výklad pojmu „uvedení výrobku na trh“ podaný shora pod bodem [12] až [15] a vyřešení otázky, zda jde o uvedení na trh typu výrobku nebo jednotlivého výrobku. Na něm bylo závislé i posouzení námitek směřujících ke zpochybnění procesního postupu správních orgánů a krajského soudu. Za situace, kdy je rozhodující uvedení jednotlivého výrobku na trh, nemohla být relevantní stěžovatelova argumentace testováním výrobku stejného typu v laboratořích ve Velké Británii před několika lety. Ze stejného důvodu nemohou ovlivnit výsledek řízení předkládané výsledky testů z let 2015 a 2018, proto jimi soud neprovedl důkaz, ač to stěžovatel navrhoval.

[17] Stěžovatel vytýkal krajskému soudu to, že nebyly zohledněny stěžovatelem předložené důkazy, přičemž v žalobě tvrdil, že žalovaný ani správní orgán prvního stupně se jimi nezabývaly. Přehlíží však, že krajský soud jeho žalobní námitku v úplnosti vypořádal (bod 11 odůvodnění napadeného rozsudku), když v reakci na ni shledal, že správní orgány se důkazy zabývaly, takže ty nebyly opominuty. Krajský soud nemohl ze stěžovatelem předkládaných důkazů dovozovat jiný skutkový závěr, než k němuž dospěly správní orgány, pokud případná vada skutkových zjištění vyplývající ze stěžovatelem zpochybněného postupu nebyla v žalobě namítána, neboť soud je vázán žalobními důvody vymezenými v žalobě. Postup krajského soudu odpovídající zákonnému vymezení jeho prezkumné povinnosti pak nelze v řízení o kasační stížnosti úspěšně namítat jako vadu.

[18] Rovněž není důvodná námitka nesrozumitelnosti úvah správního orgánu a poté soudu ve věci sankce za zjištěný správní delikt, když měly být ve výrokové části rozhodnutí uvedeny závádějící informace.

[19] *„Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. [resp. dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.] lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.“* (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu z 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně plyne, v jakém skutku stěžovatele bylo shledáno naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu. Ve výrokové části rozhodnutí byl též uveden údaj o provedení doplňkové zkoušky, když oproti předchozímu rozhodnutí téhož orgánu došlo k úpravě skutkové věty, z níž byla zmínka o správním deliktu spočívajícím v porušení technické normy ČSN 1930:2011 vypuštěna a přesunuta za uvedenou skutkovou větu. Z toho lze jednoznačně dovodit, že nadále v daném jednání nebylo shledáno naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu.

[20] V odůvodnění rozhodnutí poté bylo konstatováno, že uvedený nedostatek výrobku zjištěný doplňkovou zkouškou byl hodnocen v neprospěch stěžovatele jako podpůrné kritérium konstatování nebezpečnosti. Tento závěr byl potvrzen rozhodnutím odvolacího orgánu. Krajský soud se s námitkou nesrozumitelnosti úvah správních orgánů obou stupňů vypořádal tak, že stěžovatel nebyl potrestán za toto další jednání, ale jedná se pouze o sdělení „nad rámec“ o provedení doplňkových zkoušek. Výsledek se pak nepromítl ani do rozhodnutí o uložení pokutě.

[21] S posouzením krajského soudu Nejvyšší správní soud souhlasí. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu neplyne, že by další nedostatek testovaného výrobku byl brán v úvahu pro účely uložení pokuty, ale pouze podpůrně jako kritérium nebezpečnosti výrobku. Z této zmínky lze dovodit pouze závěr, že výrobek byl nebezpečný nejen z důvodu vedoucího k uložení pokuty – tedy zachycení závaží v rohu postýlky, ale rovněž i z důvodu dalšího, za který již stěžovatel poškozen pokutou nebyl. V rozhodnutí správních

pokračování

orgánů není uvedena žádná skutečnost, z níž by bylo možné dovodit, že by uvedená vada výrobku byla jakkoli brána v úvahu pro účely stanovení druhu a výměry sankce.

[22] Namítal-li stěžovatel, že v předkládaných výsledcích dřívějších testů byly překlepy nebo písařské chyby a k této argumentaci nebylo přihlédnuto, stejně jako k prakticky totožnému textu tehdy platných technických norem, soud uvádí, že se jedná o kasační námitku nepřípustnou (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), neboť ji mohl uplatnit již v řízení o žalobě před krajským soudem a neučinil tak.

V. Závěr a náklady řízení

[23] S ohledem na shora uvedenou argumentaci Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, pročez ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[24] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve shodě s ustanovením § 120 s. ř. s. a § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce ve věci neměl úspěch, žalovanému jako úspěšnému účastníku řízení pak žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. února 2020

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu